

III. ACTUALITATE LEGISLATIVĂ

• ABSTRACT

In December 2022, several regulations were published in the Official Gazette, including: Law no. 368/2022 on the state budget for 2023; GD no. 1447/2022 for the establishment of the minimum gross basic salary per country guaranteed in payment; Law no. 369/2022 on the state social security budget for 2023; Order of the Minister of Labour and Social Solidarity (OMMSS) no. 2171/2022 for the approval of the framework model of the individual employment contract.

Moreover, in December, several legislative acts were amended, among which: Code of Civil Procedure; Law no. 263/2010 on the unitary public pension system; GEO no. 195/2002 on traffic on public roads; GEO no. 111/2010 on leave and monthly child-raising allowance; GEO no. 27/2022 on measures applicable to final customers in the electricity and natural gas market for the period 1 April 2022-31 March 2023, as well as amending and supplementing certain regulatory acts in the field of energy.

Last but not least, in the Official Journal of December also Law No 361/2022 on the protection of whistleblowers in the public interest was published.

BUGETUL DE STAT PE ANUL 2023 (LEGEA NR. 368/2022)

De Redacția Pro Lege

Actul publicat în Monitorul Oficial	Sumar
Legea nr. 368/2022 a bugetului de stat pe anul 2023 (M. Of. nr. 1215 din 19 decembrie 2022)	Se adoptă bugetul de stat pe anul 2023.

În M. Of. nr. 1215 din data de 19 decembrie 2022 s-a publicat **Legea nr. 368/2022 a bugetului de stat pe anul 2023**.

Vă prezentăm, în cele ce urmează, cele mai importante dispoziții din respectivul act normativ:

Structură

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1: Dispoziții referitoare la bugetul de stat pe anul 2023

SECȚIUNEA 2: Dispoziții referitoare la bugetele locale pe anul 2023

SECȚIUNEA 3: Dispoziții referitoare la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2023

SECȚIUNEA 4: Dispoziții referitoare la proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare aferente perioadei 2007-2013, pe anul 2023

SECȚIUNEA 5: Dispoziții referitoare la proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, aferente perioadei de programare a Uniunii Europene 2014-2020, pe anul 2023

SECȚIUNEA 6: Dispoziții referitoare la proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, aferente perioadei de programare a Uniunii Europene 2021-2027, precum și la proiecte cu finanțare din Planul național de redresare și reziliență al României, pe anul 2023

SECȚIUNEA 7: Dispoziții referitoare la proiecte cu finanțare din fonduri rambursabile pe anul 2023

CAPITOLUL II: Responsabilități în aplicarea prezentei legi

CAPITOLUL III: Dispoziții finale

Art. 1

Prezenta lege prevede și autorizează pentru anul bugetar 2023 veniturile pe capitole și subcapitole și cheltuielile pe destinații și pe ordonatori principali de credite pentru bugetul de stat, bugetele Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, creditelor externe, fondurilor externe nerambursabile și activităților finanțate integral din venituri proprii.

Art. 2

(1) Sinteza bugetului de stat, detaliată la venituri pe capitole și subcapitole, iar la cheltuieli, pe părți, capitole, subcapitole, paragrafe, respectiv titluri, articole și alineate, după caz, este prevăzută în anexa nr. 1.

(2) Bugetul de stat se stabilește la venituri în sumă de 275.364,5 milioane lei, iar la cheltuieli în sumă de 597.348,6 milioane lei credite de angajament și în sumă de 353.314,4 milioane lei credite bugetare, cu un deficit de 77.949,9 milioane lei.

(3) Sinteza cheltuielilor pe surse de finanțare, capitole, subcapitole, paragrafe, titluri de cheltuieli, articole, alineate, după caz, este prevăzută în anexa nr. 2.

(4) Bugetele ordonatorilor principali de credite și anexele la acestea sunt prevăzute în anexa nr. 3*).

*) - Anexa nr. 3 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1214 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

Art. 3

Cheltuielile bugetare sunt detaliate în bugetele ordonatorilor principali de credite pe surse de finanțare, iar în cadrul acestora pe capitole, subcapitole, paragrafe, titluri, articole și alineate de cheltuieli.

(...)

Art. 9

(1) Veniturile și cheltuielile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, precum și bugetul fondurilor externe nerambursabile utilizate de Casa Națională de Asigurări de Sănătate sunt prevăzute în anexa nr. 11.

(2) Sinteza veniturilor și cheltuielilor alocate pe surse de finanțare, detaliată la venituri pe capitole și subcapitole, iar la cheltuieli pe părți, capitole și titluri, după caz, este prevăzută în anexa nr. 11/01.

(3) Cheltuielile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, detaliate pe părți, capitole, subcapitole, paragrafe, titluri, articole și alineate, după caz, sunt prevăzute în anexa nr. 11/02.

(4) Sumele alocate din fonduri externe nerambursabile, detaliate la cheltuieli pe părți, capitole, subcapitole, paragrafe, titluri, articole și alineate, după caz, sunt prevăzute în anexa nr. 11/03.

(...)

Art. 13

(1) În scopul implementării programelor și proiectelor de cooperare teritorială europeană se autorizează ordonatorii principali de credite cu rol de autoritate de management/autoritate comună de management/autoritate națională/autoritate de gestiune a programelor privind cooperarea teritorială europeană să aprobe, prin ordin, norme specifice pentru finanțarea și organizarea acțiunilor specifice pe teritoriul altor state pentru anul 2023.

(2) Cheltuielile stabilite prin normele prevăzute la alin. (1) se asigură de către ordonatorii principali de credite, din creditele aprobate anual, cu această destinație. Rambursarea acestor cheltuieli din fondurile europene se realizează în conformitate cu procedurile de lucru ale autorităților de management/autorităților comune de management/autorităților naționale.

(...)

Art. 20

(1) În anul 2023, după aprobarea prin decizie a Comisiei Europene a programelor finanțate din fonduri externe nerambursabile aferente perioadei de programare bugetară a Uniunii Europene 2021-2027, se autorizează ordonatorii principali de credite cu rol de autoritate de management pentru perioada de programare 2021-2027 să introducă anexele nr. 3/xx/25 și 3/xx/24 la bugetul acestora, respectiv programe noi în cadrul acestor anexe.

(2) Pentru punerea în aplicare a alin. (1) se autorizează ordonatorii principali de credite cu rol de autoritate de management pentru perioada de programare 2021-2027 să introducă în anexa nr. 3/xx/25 creditele de angajament și creditele bugetare aferente programelor prevăzute la alin. (1) la poziția „Finanțarea din FEN postaderare”, cu încadrarea în nivelul total al sumelor aprobate programelor prin decizie a Comisiei Europene.

(3) Se autorizează ordonatorii principali de credite cu rol de autoritate de management pentru perioada de programare 2021-2027 să introducă titlul din clasificția bugetară referitor la proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2021-2027, respectiv titlul 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”, precum și creditele de angajament reprezentând contribuția națională și alte cheltuieli aferente programelor noi prevăzute la alin. (1), în bugetul propriu și în anexele nr. 3/xx/25 și 3/xx/24 la bugetul acestora.

(4) Se autorizează ordonatorii principali de credite cu rol de autoritate de management pentru perioada de programare 2021-2027 să asigure creditele bugetare în anul 2023, reprezentând contribuția națională și alte cheltuieli aferente programelor noi, introduse potrivit alin. (1), la titlul 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”, prin virări de credite bugetare între titlurile, articolele și alineatele de cheltuieli din cadrul aceluiași capitol sau de la alte capitole, cu reflectarea corespunzătoare în anexele nr. 3/xx/25 și 3/xx/24 la bugetul acestora.

(5) Pentru punerea în aplicare a alin. (4) ordonatorii principali de credite cu rol de autoritate de management pot efectua virări de credite bugetare de la titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”, cu respectarea prevederilor art. 19 alin. (16).

(6) Ordonatorii principali de credite comunică, în termen de 5 zile lucrătoare, Ministerului Finanțelor modificările efectuate potrivit prevederilor prezentului articol, concomitent cu transmiterea anexelor modificate corespunzător, însușite de ordonatorul principal de credite.

(7) Se autorizează Ministerul Finanțelor să aprobe, la propunerea ordonatorilor principali de credite, repartizarea pe trimestre ca urmare a modificărilor prevăzute la alin. (3)-(5).

(8) Prevederile alin. (1)-(6) se aplică și Ministerului Finanțelor, în calitate de ordonator principal de credite prin bugetul căruia se finanțează programele operaționale regionale pe perioada de programare bugetară 2021-2027.

(...)

Art. 70

Anexele nr. 1-11 fac parte integrantă din prezenta lege.

CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ - MODIFICĂRI (LEGEA NR. 336/2022)

De Redacția Pro Lege

Actul modificat	Actul modificator	Sumar
Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (M. Of. nr. . 247 din 10 aprilie 2015 cu modif. și compl. ult.)	Legea nr. 336/2022 pentru modificarea alin. (1) al art. 651 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (M. Of. nr. 1177 din 8 decembrie 2022)	- <i>modifică: art. 651 alin. (1).</i>

În M. Of. nr. 1177 din 8 decembrie 2022 s-a publicat **Legea nr. 336/2022 pentru modificarea alin. (1) al art. 651 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.**

Redăm, în cele ce urmează, modificarea adusă respectivului act normativ.

Art. 651 alin. (1)

Vechea reglementare

„(1) Instanța de executare este judecătoria în a cărei circumscripție se află, la data sesizării organului de executare, domiciliul sau, după caz, sediul debitorului, în afara cazurilor în care legea dispune altfel. Dacă domiciliul sau, după caz, sediul debitorului nu se află în țară, este competentă judecătoria în a cărei circumscripție se află, la data sesizării organului de executare, domiciliul sau, după caz, sediul creditorului, iar dacă acesta nu se află în țară, judecătoria în a cărei circumscripție se află sediul biroului executorului judecătoresc investit de creditor”.

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, art. 651 alin. (1) **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„(1) Instanța de executare este judecătoria în a cărei circumscripție se află, la data sesizării organului de executare, domiciliul sau, după caz, sediul debitorului, în afara cazurilor în care legea dispune altfel. Dacă domiciliul sau, după caz, sediul debitorului nu se află în țară, este competentă judecătoria în a cărei circumscripție se află, la data sesizării organului de executare, domiciliul sau, după caz, sediul creditorului, iar dacă acesta nu se află în țară, judecătoria în a cărei circumscripție se află sediul biroului executorului judecătoresc învestit de creditor. Dispozițiile art. 112 și ale art. 127 se aplică în mod corespunzător”.

**O.U.G. NR. 27/2022 PRIVIND MĂSURILE APLICABILE
CLIENTILOR FINALI DIN PIAȚA DE ENERGIE ELECTRICĂ
ȘI GAZE NATURALE ÎN PERIOADA 1 APRILIE 2022-31
MARTIE 2023 – MODIFICĂRI (O.U.G NR. 119/2022
APROBATĂ DE LEGEA NR. 357/2022)**

De Redacția Pro Lege

Actul modificat	Actul modificador	Sumar
O.U.G. nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei (M. Of. nr. 274 din 22 martie 2022; <i>cu modif. și compl. ult.</i>)	Legea nr. 357/2022 privind aprobarea O.U.G. nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei (M. Of. nr. 1198 din 13 decembrie 2022)	– modifică: art. 1 alin. (9), art. 5, art. 7 ¹ ; – introduce: art. 1 alin. (10)-(14), art. 12 alin. (2 [^]), (2 [^] 2) și (7), art. X-XII.

În M. Of. nr. 1198 din 13 decembrie 2022 s-a publicat **Legea nr. 357/2022** privind aprobarea O.U.G. nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei.

Redăm, în cele ce urmează, cele mai importante modificări și completări aduse respectivului act normativ.

Art. 1 alin. (9)

Vechea reglementare

„(9) În cazul clienților casnici care nu pot beneficia de prevederile alin. (1) lit. a) și b) în funcție de consumul anului 2021, dar al căror consum înregistrat în anul 2022 se încadrează în oricare din tranșele de consum prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), precum și în cazul clienților casnici și noncasnici racordați începând cu data de 1 ianuarie 2022, furnizorii emit în luna februarie 2023 facturi de regularizare a consumului facturat anterior aferent perioadei de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, utilizând prețul final conform tranșei aferente de consum, și facturează consumul înregistrat după data reîncadrării la prețul final corespunzător tranșei de consum. În cazul schimbării furnizorului în perioada de aplicare a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, regularizarea se face de către furnizorul actual doar pentru perioada aplicării contractului de furnizare încheiat cu acesta.”

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 1 alin. (9) se modifică** și va avea următorul conținut:

„(9) Valorile și tranșele prevăzute la alin. (1) și (2), precum și la art. 3 din anexa nr. 11 și la art. VI din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei vor putea fi modificate prin hotărâre a Guvernului, inițiată în conformitate cu dispozițiile art. 80 și 180 din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de evoluțiile înregistrate pe piețele interne și internaționale de energie electrică și gaze naturale și de evoluția geopolitică din vecinătatea României.”

Art. 5

Vechea reglementare

„Art. 5

(1) În perioada 1 septembrie 2022 – 31 august 2023, pentru clienții casnici de energie electrică, cu excepția celor prevăzuți la art. 1 alin. (1) lit. a) și b), pentru clienții noncasnici de energie electrică, cu excepția celor prevăzuți la art. 1 alin. (1) lit. c)-e) și pentru clienții noncasnici de gaze naturale, cu excepția celor prevăzuți la art. 1 alin. (2) lit. b), prețul final facturat se stabilește de către fiecare furnizor ca sumă a următoarelor componente, după caz:

- a) componenta de achiziție stabilită în condițiile prevăzute la art. 6;
- b) componenta de furnizare stabilită în condițiile prevăzute la art. 4;

c) componentele reprezentate de tarifele reglementate/stabilite conform reglementărilor Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei în vigoare pe perioada de aplicare a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, pentru serviciile prestate de către operatorii rețelelor/sistemelor de distribuție și transport al energiei electrice/gazelor naturale, inclusiv pentru serviciile prestate de către operatorii depozitelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale;

d) componentele reprezentate de TVA, accize, contribuția aferentă schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, contravaloarea certificatelor verzi aferente sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul contractelor încheiate ulterior intrării în vigoare a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(3) La solicitarea clienților finali, furnizorii pot încheia contracte de furnizare și în alte condiții decât cele prevăzute în prezentul articol.

(4) În cazul în care prețul din contractul de furnizare în vigoare încheiat cu clienții finali prevăzuți la alin. (1) este mai mic decât prețul final rezultat prin aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, se aplică prețul contractual.”

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 5 se modifică** și va avea următorul conținut:

„Art. 5

(1) În perioada 1 ianuarie 2023-31 martie 2025, pentru clienții noncasnici de gaze naturale, cu excepția celor prevăzuți la art. 1 alin. (2) lit. b), prețul final facturat se stabilește de către fiecare furnizor ca sumă a următoarelor componente, după caz:

a) componenta de achiziție stabilită în condițiile prevăzute la art. 6;

b) componenta de furnizare stabilită în condițiile prevăzute la art. 4;

c) componentele reprezentate de tarifele reglementate/stabilite conform reglementărilor Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei în vigoare pe perioada de aplicare a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, pentru serviciile prestate de către operatorii rețelelor/sistemelor de distribuție și transport al gazelor naturale, inclusiv pentru serviciile prestate de către operatorii depozitelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale;

d) componentele reprezentate de TVA și accize.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul contractelor încheiate ulterior intrării în vigoare a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(3) În cazul în care prețul din contractul de furnizare în vigoare încheiat cu clienții finali prevăzuți la alin. (1) este mai mic decât prețul final rezultat prin aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, se aplică prețul contractual.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și art. 3, în cazul producătorilor de energie care transferă energie electrică din portofoliul de producție către portofoliul de furnizare, pentru cantitățile de energie electrică transferate, prețul final este:

a) prețul contractual în cazul în care acesta asigură încadrarea în plafoanele de la art. 1 alin. (1);

b) prețul plafonat prevăzut la art. 1 alin. (1) în cazul în care prețul contractual este mai mare decât valoarea plafoanelor.

(5) În cazul producătorilor care transferă energie din portofoliul de producție către portofoliul de furnizare, componenta de achiziție prevăzută la alin. (1) și art. 3 din contractele de furnizare pentru care se va achiziționa energie electrică din piață va fi determinată luând în calcul exclusiv prețul de achiziție realizat. Pentru cantitatea de energie achiziționată pentru acoperirea acestor contracte producătorii vor întocmi și vor menține o evidență separată de cantitatea transferată din producția proprie."

Art. 7¹

Vechea reglementare

„Art. 7¹

Începând cu data de 1 septembrie 2022, valoarea rezultată ca produs între cantitatea de energie electrică facturată clienților finali, beneficiari ai schemei de sprijin instituite prin prezenta ordonanță de urgență, în fiecare lună din perioada de aplicare a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență și diferența pozitivă între prețul mediu de achiziție realizat determinat conform prevederilor art. 3 alin. (2) al cărui valoare este mai mică sau cel mult egală cu valoarea stabilită la art. VI și art. 3 alin. (3) și valoarea componentei de achiziție determinată conform prevederilor art. 3 alin. (1), aferentă lunii facturate va fi compensată furnizorilor de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, pentru clienții casnici, și prin bugetul Ministerului Energiei, pentru clienții noncasnici, în conformitate cu valorile calculate de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei."

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 7¹ se modifică** și va avea următorul conținut:

„Art. 7¹

Începând cu data de 1 septembrie 2022, valoarea rezultată ca produs între cantitatea de energie electrică facturată clienților finali, beneficiari ai schemei de sprijin instituite prin prezenta ordonanță de urgență, în fiecare lună din perioada de aplicare a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență și diferența pozitivă între prețul mediu de achiziție realizat determinat conform prevederilor art. 3 alin. (2) a cărui valoare este mai mică sau cel mult egală cu valoarea stabilită la art. VI din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2022 sau, după caz, determinat conform prevederilor art. 3 alin. (3) și valoarea componentei de achiziție determinată conform prevederilor art. 3 alin. (1), aferentă lunii facturate, va fi compensată furnizorilor de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, pentru clienții casnici, și prin bugetul Ministerului Energiei, pentru clienții noncasnici, în conformitate cu valorile calculate de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei."

Art. 1 alin. (10)-(14)**Noua reglementare**

Potrivit noii reglementări, **după alin. (9) al art. 1 se introduc** cinci noi alineate, **alin. (10)-(14)**, cu următorul cuprins:

„(10) În cazul clienților casnici, prețul final facturat prevăzut la alin. (1) lit. a) și b) se aplică doar la locurile de consum de domiciliu/reședință ale clienților finali. Clientul casnic care are atât adresă de reședință, cât și adresă de domiciliu poate beneficia de prețul plafonat prevăzut la alin. (1) lit. a) și b) fie la adresa de domiciliu, fie la adresa de reședință, pe baza unei declarații pe propria răspundere depusă la furnizor, privind faptul că nu beneficiază de preț plafonat pentru un alt loc de consum.

(11) În perioada 1 ianuarie 2023-31 martie 2025, prețul din ofertele-tip pentru clienții prevăzuți la alin. (1) și/sau (2), elaborate și publicate de către furnizorii de energie electrică/gaze naturale, nu poate depăși valoarea prețului final facturat prevăzut la alin. (1) și/sau (2).

(12) Pentru perioada 1 ianuarie 2023-31 martie 2025, pentru perioadele de facturare pentru care consumul se stabilește în baza indexului citit și transmis de către client, încadrarea în tranșele de consum stabilite potrivit prevederilor art. 1 se realizează pe baza consumului de energie electrică determinat, luând în considerare indexul transmis de acesta. În cazul în care intervalul de citire de către operatorul de distribuție, denumit în continuare OD, este cel stabilit prin dispozițiile legale în vigoare, consumul aferent fiecărei perioade de facturare cuprinse între două citiri ale contorului de către OD se stabilește ca produs între numărul de zile al perioadei de facturare și consumul mediu zilnic, încadrarea și facturarea clientului fiind în conformitate cu tranșele de consum aferente. În cazul în care OD realizează citirea contorului la un interval mai mare decât cel de 3 luni prevăzut prin dispozițiile legale în vigoare, suplimentar față de sancțiunea prevăzută de lege și penalitățile prevăzute în standardul de performanță, regularizarea consumului de energie electrică se realizează prin raportare la ultimul index citit și comunicat de către client/OD, încadrarea în tranșele de consum pentru perioada de facturare fiind realizată în baza consumului stabilit ca diferență între indexul citit și comunicat de OD și indexul citit și comunicat de client/OD.

(13) În cazul clientului casnic, dacă în urma regularizării suma plătită de acesta în plus este mai mare de 100 lei, atunci furnizorul este obligat să restituie suma plătită de către client în termen de 5 zile de la data emiterii facturii de regularizare. Sumele sub această valoare vor fi compensate în contul facturilor următoare. Nerespectarea de către furnizori a prezentei obligații constituie contravenție și se constată și se sancționează în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(14) Furnizorii de energie electrică/gaze naturale au obligația să defalce prețul pentru clientul final din ofertele-tip de furnizare a energiei electrice/gazelor naturale, elaborate și publicate de către aceștia, pe următoarele componente:

a) prețul energiei electrice/gazelor naturale, care include componenta de achiziție a energiei electrice/gazelor naturale (inclusiv tariful de transport – componenta de introducere a energiei electrice/gazelor în rețea/sistem, costul de înmagazinare, după caz, și componenta de furnizare);

- b) componenta de rețea/sistem stabilită pe baza tarifelor reglementate pentru serviciile de rețea/sistem (distribuție, transport);
- c) taxe, impozite, contribuții stabilite conform dispozițiilor legale în vigoare.”

Art. 12 alin. (2[^]), (2[^]2) și (7)

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **la art. 12 se introduc** trei noi alineate, **alin. (2[^]1), (2[^]2) și (7)**, cu următorul cuprins:

„(2[^]1) În perioada 1 septembrie 2022-31 martie 2025, producătorii de gaze naturale care desfășoară atât activități de extracție onshore și/sau offshore, indiferent de data începerii acestei activități, cât și activități de vânzare a gazelor naturale au obligația să vândă, cu prețul de 150 lei/MWh, cantitățile necesare de gaze naturale rezultate din activitatea de producție internă curentă către furnizorii producătorilor de energie termică sau direct către producătorii de energie termică, după caz, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației, denumiți în continuare PET, pentru a asigura în perioadele 1 noiembrie 2022-31 martie 2023, 1 noiembrie 2023-31 martie 2024 și 1 noiembrie 2024-31 martie 2025 necesarul de consum al acestor clienți din producția curentă și din depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale, stabilit conform anexei nr. 5.

(2[^]2) În perioada 1 aprilie 2023-31 martie 2025, producătorii de gaze naturale care desfășoară atât activități de extracție onshore și/sau offshore, indiferent de data începerii acestei activități, cât și activități de vânzare a gazelor naturale au obligația să vândă, cu prețul de 150 lei/MWh, cantitățile necesare de gaze naturale rezultate din activitatea de producție internă curentă către operatorul de transport și sistem și către operatorii concesionari de distribuție titulari ai unei licențe de operare – operatori de rețea în vederea asigurării a 75% din cantitatea de gaze naturale destinată consumului tehnologic (CT) stabilit conform anexei nr. 5.

(...)

(7) În perioada de aplicare a dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență, redevența datorată de producătorii de gaze naturale menționați la alin. (6) pentru cantitățile de gaze naturale transferate și utilizate la producția de energie electrică se va stabili în baza prețului maxim de transfer prevăzut la alin. (6) prin ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale.”

Art. X-XII

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **după art. IX se introduc** trei noi articole, **art. X-XII**, cu următorul cuprins:

„Art. X

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale emite ordinele prevăzute la art. 12 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie

2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, în termen de 10 zile de la intrarea în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență.

– Art. XI

Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

– 1. La articolul 93 alineatul (2) punctul 2, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) cu amendă de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală a vânzărilor pe piața angro de energie, din anul financiar anterior sancționării, pentru faptele prevăzute la pct. 32-35, 41, 51 și 52;”

– 2. La articolul 93 alineatul (2) punctul 2, după litera h) se introduce o nouă literă, litera i), cu următorul cuprins:

„i) cu amendă de la 100.000 lei până la 1.000.000 lei, pentru cea prevăzută la pct. 39¹.”

– 3. La articolul 143 alineatul (1), litera q) se modifică și va avea următorul cuprins:

„q) să înmagazineze gaze naturale la nivelurile necesare pentru asigurarea continuității în alimentarea cu gaze naturale a clienților săi, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.”

– 4. La articolul 143, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Cantitățile de gaze naturale reprezentând stocurile minime ce urmează a fi înmagazinate de fiecare furnizor, potrivit alin. (1) lit. q), vor fi stabilite anual, în condiții transparente și nediscriminatorii, prin decizie a președintelui ANRE, în conformitate cu reglementările specifice ANRE, astfel încât să se asigure un nivel corespunzător al consumului intern, în condiții de continuitate și siguranță.”

– 5. La articolul 195 alineatul (1) punctul 2, litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

„g) cu amendă de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală din anul financiar anterior sancționării, cele de la pct. 44 și 48;”

– 6. La articolul 195 alineatul (1) punctul 2, după litera j) se introduce o nouă literă, litera k), cu următorul cuprins:

„k) cu amendă de la 100.000 lei până la 1.000.000 lei, pentru cea prevăzută la pct. 24³.”

– Art. XII

Pentru perioada 1 ianuarie 2023-31 martie 2023 Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare ANRE, numește furnizor de ultimă instanță pentru locurile de consum cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh ale fiecărui producător de energie termică ajuns în situația de a nu avea asigurată furnizarea de gaze naturale. Furnizorul de ultimă instanță numit are obligația ca în perioada ianuarie-martie 2023 să asigure furnizarea gazelor naturale la locurile de consum ale producătorului de energie termică alocate acestuia de către ANRE.”

STABILIREA SALARIULUI DE BAZĂ MINIM BRUT PE ȚARĂ GARANTAT ÎN PLATĂ (H.G. NR. 1447/2022)

De Redacția Pro Lege

Actul public în Monitorul Oficial	Preambul	Sumar
Hotărârea de Guvern (H.G.) nr. 1447/2022 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată (M. Of. nr. 1186 din data de 9 decembrie 2022)	În temeiul: – art. 108 din Constituția României; – art. 164 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii.	Se stabilește salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată.

În M. Of. nr. 1186 din data de 9 decembrie 2022 s-a publicat **Hotărârea de Guvern (H.G.) nr. 1447/2022 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.**

Vă prezentăm, în cele ce urmează, cele mai importante dispoziții din respectivul act normativ:

Art. 1

Începând cu data de 1 ianuarie 2023, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, prevăzut la art. 164 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește în bani, fără a include sporuri și alte adaosuri, la suma de 3.000 lei lunar, pentru un program normal de lucru în medie de 165,333 ore pe lună, reprezentând 18,145 lei/oră.

Art. 2

La data prevăzută la art. 1, Hotărârea Guvernului nr. 1.071/2021 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 950 din 5 octombrie 2021, se abrogă.

APROBAREA MODELULUI-CADRU AL CONTRACTULUI INDIVIDUAL DE MUNCĂ (OMMSS NR. 2171/2022)

De Redacția Pro Lege

Actul publicat în Monitorul Oficial	Preambul	Sumar
<p>Ordinul ministrului muncii și solidarității sociale (OMMSS nr. 2171/2022 pentru aprobarea modelului-cadru al contractului individual de muncă (M. Of. nr. 1180 din data de 9 decembrie 2022)</p>	<p>Având în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none">– art. IV din Legea nr. 283/2022 pentru modificarea Legii nr. 53/2003 – Codul muncii, precum și a O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ;– H.G. nr. 23/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale;– prevederile Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii;– prevederile H.G. nr. 488/2017 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Inspecției Muncii;– OMMSS nr. 64/2003 pentru aprobarea modelului-cadru al contractului individual de muncă, cu modificările și completările ulterioare;– Referatul de aprobare	<p>Se aprobă modelul-cadru al contractului individual de muncă.</p>

	<i>nr. 260/DNB din 7.11.2022 al Inspecției Muncii</i> În temeiul: <i>– art. 18 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 23/2022 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale.</i>	
--	--	--

În M. Of. nr. 1180 din data de 9 decembrie 2022 s-a publicat **Ordinul ministrului muncii și solidarității sociale (OMMSS) nr. 2171/2022 pentru aprobarea modelului-cadru al contractului individual de muncă.**

Redăm, în cele ce urmează, dispozițiile regăsite în respectivul act normativ.

Art. 1

Se aprobă modelul-cadru al contractului individual de muncă, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2

(1) Contractul individual de muncă încheiat între angajator și salariat va cuprinde în mod obligatoriu elementele prevăzute în modelul-cadru.

(2) Prin negociere între părți, contractul individual de muncă poate cuprinde și clauze specifice, potrivit legii.

Art. 3

La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului muncii și solidarității sociale nr. 64/2003 pentru aprobarea modelului-cadru al contractului individual de muncă, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139 din 4 martie 2003, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

ANEXĂ Model-cadru - CONTRACT INDIVIDUAL DE MUNCĂ

LEGEA NR. 263/2010 PRIVIND SISTEMUL UNITAR DE PENSII PUBLICE – MODIFICĂRI (LEGEA NR. 351/2022)

De Redacția Pro Lege

Actul modificat	Actul modificator	Sumar
Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice (M. Of. nr. 852 din 20 decembrie 2010; <i>cu modif. și compl. ult.</i>)	Legea nr. 351/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice (M. Of. nr. 1196 din 13 decembrie 2022)	- modifică: art. 56 alin. (1) lit. a) și d), art. 56 alin. (3) lit. d); - introduce: art. 30 alin. (1) lit. j)-l), art. 30 alin. (4 [^] 5).

În M. Of. nr. 1196 din 13 decembrie 2022 s-a publicat **Legea nr. 351/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.**

Redăm, în cele ce urmează, modificările și completările aduse respectivului act normativ.

Art. 56 alin. (1) lit. a) și d)

Vechea reglementare

„Art. 56

(1) Fac excepție de la prevederile art. 55 alin. (1) lit. b) persoanele care au realizat un stagiu de cotizare de cel puțin:

a) 20 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. a) sau 15 ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. a) în cazul în care activitatea minieră încetează ca urmare a obligațiilor pe care și le asumă statul român în negocierile cu Comisia Europeană, pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 20 de ani;

(...)

d) 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h) și i) pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 13 ani.”

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **lit. a) și d) se modifică** și vor avea următorul conținut:

„a) 20 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. a) sau 15 ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. a) în cazul în care activitatea minieră încetează sau a încetat ca urmare a obligațiilor pe care și le asumă sau și le-a asumat statul român în negocierile cu Comisia Europeană, pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 20 de ani;

(...)

d) 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h)-l) pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 13 ani.”

Art. 56 alin. (3) lit. d)**Vechea reglementare**

„(3) Stagiul complet de cotizare este de:

(...)

d) 25 de ani pentru persoanele care au realizat cel puțin 30 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h) și i).”

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **lit. d) se modifică** și va avea următorul conținut:

„d) 25 de ani pentru persoanele care au realizat cel puțin 30 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h)-l).”

Art. 30 alin. (1) lit. j)-l)**Noua reglementare**

Potrivit noii reglementări, **la art. 30 alin. (1), după lit. i) se introduc** trei noi litere, **lit. j)-l)**, cu următorul cuprins:

„j) sectorul construcții mașini, pentru personalul care își desfășoară activitatea în următoarele activități specifice: turnarea pieselor și lingourilor de oțel, în turnătoriile de oțel; turnarea pieselor de fontă, pieselor din aliaje neferoase și pieselor cu modele ușor fuzibile în turnătoriile de fontă, turnătoriile de aliaje neferoase și turnătoriile de precizie; forjarea pieselor pe ciocane de peste 2 tone forță în secțiile de forjă; turnarea cuzineților din aliaje neferoase pe suport de oțel în turnătoriile de cuzineți; activitatea desfășurată de către ingineri, subingineri și tehnicieni, pe durata a cel puțin 50% din timpul normal de muncă, în secțiile de producție respective;

k) activitățile de producție, mentenanță și asimilate din unitățile de producție ale minelor de minereuri, pentru personalul implicat direct și nemijlocit în utilizarea procedeelor și utilajelor specifice extracției minereurilor, care a ocupat următoarele funcții: adjunct șef carieră, adjunct șef depozit, adjunct șef uzină, artificier, automacaragiu, bulldozerist, electrician, electrician subteran, electromecanic, electromecanic subteran, electromecanic turbosuflantă, electronist, excavatorist, frezor, inginer, inginer conducător formație

de lucru, inginer șef investiții, inginer șef producție, instalator, laborant, lăcătuș, lăcătuș mecanic, lăcătuș mecanic subteran, macaragiu, maistru, manipulant, mecanic, mecanic mașini utilaje, mecanic subteran, miner subteran, miner suprafață, muncitor necalificat, muncitor necalificat subteran, operator preparare, operator preparare subteran, prelucrător așchiere, revizor tehnic, șef carieră, șef laborator control tehnic de calitate, șef depozit, șef secție, șef uzină, strungar, subinginer, subinginer conducător formație de lucru subteran, sudor, sudor subteran, tehnician;

l) activitatea de trefilare, inclusiv prin decaparea cu acizi, desfășurată de către persoanele încadrate în muncă la S.C. ArcelorMittal Roman.”

Art. 30 alin. (4⁵)

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **la art. 30, după alin. (4⁴) se introduce** un nou alineat, **alin. (4⁵)**, cu următorul cuprins:

„(4⁵) Este asimilată stagiului de cotizare în condiții speciale de muncă, prevăzut la alin. (1) lit. j)-l), perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001 în care salariații au desfășurat activități dintre cele prevăzute la alin. (1) lit. j)-l) în locurile de muncă încadrate conform legislației anterioare în grupa I de muncă”.

O.U.G. NR. 111/2010 PRIVIND CONCEDIUL ȘI INDEMNIZAȚIA LUNARĂ PENTRU CREȘTEREA COPIILOR – MODIFICĂRI (O.U.G. NR. 164/2022)

De Redacția Pro Lege

Actul modificat	Actul modificator	Sumar
O.U.G. nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor (M. Of. nr. 830 din 10 decembrie 2010; aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare)	O.U.G. nr. 164/2022 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor (M. Of. nr. 1173 din 7 decembrie 2022)	- <i>modifică</i> : art. 5, art. 8 alin. (1)-(3), art. 11 alin. (1); - <i>introduce</i> : art. 3 alin. (7)-(10), art. 9 alin. (4 ¹)-(4 ³), art. 19 ¹ .

În M. Of. nr. 1173 din 7 decembrie 2022 s-a publicat **O.U.G. nr. 164/2022 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor.**

Redăm, în cele ce urmează, cele mai importante modificări și completări aduse respectivului act normativ.

Art. 5

Vechea reglementare

„Art. 5

Cuantumul indemnizației lunare prevăzute la art. 2 alin. (2) se majorează cu suma rezultată din aplicarea unui coeficient de multiplicare de 2,5 la valoarea indicatorului social de referință pentru fiecare copil născut dintr-o sarcină gemelară, de tripleți sau multipleți, începând cu al doilea copil provenit dintr-o astfel de naștere.”

Noua reglementare

„Art. 5

Cuantumul indemnizației lunare prevăzute la art. 2 alin. (2) se majorează cu 50% din indemnizația cuvenită, pentru fiecare copil născut dintr-o sarcină gemelară, de tripleți sau

multipleți, începând cu al doilea copil provenit dintr-o astfel de naștere. Majorarea astfel calculată nu poate fi mai mică decât valoarea minimă a indemnizației pentru creșterea copilului prevăzută la art. 2 alin. (2)."

Art. 8 alin. (1)-(3)

Vechea reglementare

„Art. 8

(1) De indemnizația lunară și stimulentele de inserție prevăzute de prezenta ordonanță de urgență beneficiază oricare dintre părinții firești ai copilului, dacă îndeplinește condițiile de acordare prevăzute de prezenta ordonanță de urgență.

(2) Beneficiază de aceleași drepturi și una dintre persoanele care a adoptat copilul, căreia i s-a încredințat copilul în vederea adopției sau care are copilul în plasament ori în plasament în regim de urgență, cu excepția asistentului maternal profesionist care poate beneficia de aceste drepturi numai pentru copiii săi, precum și persoana care a fost numită tutore.

(3) În situația persoanelor prevăzute la alin. (2), acordarea drepturilor prevăzute la art. 2, respectiv la art. 7 se face ținându-se seama de perioada de 12 luni anterioare celei în care, după caz, s-a aprobat adopția, a fost făcută încredințarea ori s-a instituit plasamentul sau tutela.”

Noua reglementare

„Art. 8

(1) *De indemnizația lunară și stimulentele de inserție prevăzute de prezenta ordonanță de urgență beneficiază oricare dintre părinții firești ai copilului, oricare dintre persoanele cărora li s-a încredințat copilul în vederea adopției sau care au adoptat copilul, dacă îndeplinește condițiile de acordare prevăzute de prezenta ordonanță de urgență.*

(2) *Beneficiază de aceleași drepturi și una dintre persoanele care are copilul în plasament ori în plasament în regim de urgență, cu excepția asistentului maternal profesionist care poate beneficia de aceste drepturi numai pentru copiii săi, precum și persoana care a fost numită tutore.*

(3) *În situația persoanelor cărora li s-a încredințat copilul în vederea adopției sau care au adoptat copilul, precum și a celor prevăzute la alin. (2), acordarea drepturilor prevăzute la art. 2, respectiv la art. 7 se face ținându-se seama de perioada de 12 luni anterioare celei în care, după caz, a fost făcută încredințarea, s-a aprobat adopția ori s-a instituit plasamentul sau tutela.”*

Art. 11 alin. (1)

Vechea reglementare

„Art. 11

(1) Dreptul la concediul pentru creșterea copilului stabilit potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) se acordă pe bază netransferabilă persoanelor ai căror copii se nasc începând cu data de 1 martie 2012, precum și celor aflate în situațiile prevăzute la

art. 8 alin. (2), începând cu această dată, în situația în care ambele persoane din familia respectivă îndeplinesc condițiile de acordare a acestuia, după cum urmează:

a) cel puțin o lună din perioada totală a concediului de creștere a copilului este alocată uneia dintre persoanele care nu a solicitat acest drept;

b) în situația în care persoana prevăzută la lit. a) nu solicită dreptul la concediu care îi revine, celălalt părinte nu poate beneficia de dreptul la concediu în locul acesteia.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) lit. b), persoana care a solicitat inițial concediul și indemnizația pentru creșterea copilului poate opta pentru concediu fără plată sau, după caz, pentru realizarea de venituri supuse impozitului.

(3) În cazul în care persoana care a solicitat inițial concediul și indemnizația pentru creșterea copilului optează pentru concediu fără plată, acesta constituie perioadă asimilată în sensul art. 2 alin. (5) lit. i)."

Noua reglementare

„Art. 11

(1) Dacă ambii părinți dintre persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) îndeplinesc cerințele de acordare a concediului pentru creșterea copilului, prevăzute în prezenta ordonanță de urgență, acesta se acordă astfel încât:

a) cel puțin 2 luni de concediu pentru creșterea copilului să se efectueze de părintele care nu a solicitat inițial acordarea acestui drept;

b) în situația în care părintele prevăzut la lit. a) nu solicită acordarea concediului pentru creșterea copilului pentru cel puțin 2 luni, deși îndeplinește cerințele prevăzute în prezenta ordonanță de urgență, celălalt părinte nu poate beneficia de dreptul la concediu în locul acestuia.”

Art. 3 alin. (7)-(10)

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **la art. 3, după alin. (6) se introduc** patru noi alineate, **alin. (7)-(10)**, cu următorul cuprins:

„(7) Pe toată perioada până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv de 3 ani, în cazul copilului cu handicap, beneficiarul poate solicita recalcularea cuantumului indemnizației pe baza unor hotărâri judecătorești definitive, adevărinite sau alte acte doveditoare privind rectificarea veniturilor prevăzute la alin. (1) care au stat la baza acordării dreptului, eliberate de plătitorii de venituri sau de organele competente. Noul cuantum se acordă de la data prevăzută în hotărârea judecătorească definitivă sau, după caz, de la data prezentării documentelor de rectificare a veniturilor.

(8) În situația persoanelor care realizează venituri din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, din activități agricole, silvicultură și piscicultură, cuantumului indemnizației lunare stabilit prin decizia de acordare a indemnizației se

recalculează în baza actelor doveditoare eliberate de organele competente privind veniturile efectiv realizate în perioada pentru care s-a luat în calcul venitul estimat în vederea plății anticipate a impozitului sau, după caz, pentru care s-a completat declarația pe propria răspundere.

(9) Dacă în urma recalculării prevăzute la alin. (8) rezultă un quantum mai mare al indemnizației lunare față de cel stabilit inițial, diferența se acordă pentru întreaga perioadă începând cu data stabilirii dreptului la indemnizația pentru creșterea copilului.

(10) Dacă în urma recalculării prevăzute la alin. (8) rezultă un quantum mai mic al indemnizației lunare față de cel stabilit inițial, sumele acordate în plus, încasate necuvenit, se recuperează de la beneficiar, potrivit prevederilor art. 24.”

Art. 9 alin. (4¹)-(4³)

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **la art. 9, după alin. (4) se introduc** trei noi alineate, **alin. (4¹)-(4³)**, cu următorul cuprins:

„(4¹) Concediul și indemnizația pentru creșterea copilului sau, după caz, stimulentele de inserție se acordă persoanei îndreptățite, ori de câte ori aceasta solicită, dacă la momentul solicitării îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență.

(4²) În situația în care copilul/copiii este/sunt încadrat/încadrați în grad de handicap, pentru acesta/aceștia concediul și indemnizația se acordă până la împlinirea de către copil/copii a vârstei de 3 ani, astfel:

a) în cazul în care există deja stabilit un drept de concediu și indemnizație lunară pentru creșterea copilului, prin prelungirea perioadei de acordare, dacă cererea de prelungire este depusă înainte de încetarea dreptului anterior;

b) în cazul în care încadrarea în grad de handicap se realizează după împlinirea de către copil/copii a vârstei de 2 ani și pentru acesta/aceștia a fost acordat anterior concediul și indemnizația pentru creșterea copilului, prin acordarea unui nou concediu și a unei noi indemnizații de la data încadrării în grad de handicap, dacă cererea este depusă în termen de 60 de zile de la data încadrării;

c) prin acordarea unui nou drept de la data depunerii cererii în cazul în care au fost depășite termenele prevăzute la lit. a) și b).

(4³) În situația prevăzută la alin. (4²), indemnizația pentru creșterea copilului se acordă în quantumul plătit anterior. În cazul în care sunt încadrați în grad de handicap mai mulți copii rezultați în urma unei sarcini multiple, pe lângă indemnizația pentru creșterea copilului în quantumul prevăzut la art. 2 alin. (2) se va acorda și suma prevăzută la art. 5, în raport cu numărul copiilor.”

Art. 19¹

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **după art. 19 se introduc** un nou articol, **art. 19¹**, cu următorul cuprins:

„Art. 19¹

(1) În vederea solicitării concediului pentru creșterea copilului, persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) și (2) au obligația să anunțe angajatorul, cu cel puțin 10 zile înainte de finalizarea concediului de maternitate sau, după caz, înainte de data estimată de începere a concediului pentru creșterea copilului, de intenția de a-și exercita dreptul la concediul pentru creșterea copilului prin depunerea unei cereri în format letric sau electronic, în care să precizeze perioada preconizată a concediului pentru creșterea copilului.

(2) În cazul în care persoana îndreptățită nu precizează în cererea de acordare a concediului perioada preconizată, angajatorul aprobă cererea pentru perioada maximă a concediului pentru creșterea copilului, potrivit prevederilor art. 2 alin. (1).”

O.U.G. NR. 195/2002 PRIVIND CIRCULAȚIA PE DRUMURILE PUBLICE – MODIFICĂRI (LEGEA NR. 335/2022)

De Redacția Pro Lege

Actul modificat	Actul modificator	Sumar
O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (rep. M. Of. nr. 670 din 3 august 2006; cu modif. și compl. ult.)	Legea nr. 335/2022 pentru modificarea O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (M. Of. nr. 1177 din 8 decembrie 2022)	- <i>modifică</i> : art. 39 alin. (1), art. 102 alin. (1) pct. 14, art. 105 pct. 10, art. 109 alin. (1).

În M. Of. nr. 1177 din 8 decembrie 2022 s-a publicat **Legea nr. 335/2022 pentru modificarea O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.**

Redăm, în cele ce urmează, modificările aduse respectivului act normativ.

Art. 39 alin. (1)

Vechea reglementare

„(1) La solicitarea poliției rutiere, proprietarul sau deținătorul mandatat al unui vehicul este obligat să comunice acesteia, în termenul indicat în cuprinsul solicitării, datele de identificare ale persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a-l conduce pe drumurile publice.”

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 39 alin. (1) se modifică** și va avea următorul conținut:

„(1) La solicitarea poliției rutiere sau a poliției locale, proprietarul sau deținătorul mandatat al unui vehicul este obligat să comunice acesteia, în termenul indicat în cuprinsul solicitării, datele de identificare ale persoanei căreia ia încredințat vehiculul pentru a-l conduce pe drumurile publice. Poliția locală poate solicita aceste date de identificare numai în legătură cu exercitarea competențelor în domeniul circulației pe drumurile publice.”

Art. 102 alin. (1) pct. 14**Vechea reglementare**

„Art. 102

(1) Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a IV-a de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de persoane fizice:

(...)

14. nerespectarea de către proprietarul sau deținătorul mandatat al unui vehicul a obligației de a comunica, în termenul indicat în cuprinsul solicitării poliției rutiere, datele de identificare ale persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a-l conduce pe drumurile publice, prevăzută la art. 39;”

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **pct. 14 se modifică** și va avea următorul conținut:

„14. nerespectarea de către proprietarul sau deținătorul mandatat al unui vehicul a obligației de a comunica, în termenul indicat în cuprinsul solicitării poliției rutiere sau poliției locale, după caz, datele de identificare ale persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a-l conduce pe drumurile publice, prevăzute la art. 39;”

Art. 105 pct. 10**Vechea reglementare**

„Art. 105

Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a V-a de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de către persoane juridice:

(...)

10. nerespectarea obligației de a comunica, în termenul indicat în cuprinsul solicitării poliției rutiere sau poliției locale, datele de identificare ale persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a-l conduce pe drumurile publice, prevăzute la art. 39;”

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **pct. 10 se modifică** și va avea următorul conținut:

„10. nerespectarea obligației de a comunica, în termenul indicat în cuprinsul solicitării poliției rutiere sau poliției locale, datele de identificare ale persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a-l conduce pe drumurile publice, prevăzute la art. 39;”

Art. 109 alin. (1)**Vechea reglementare**

„(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac direct de către polițistul rutier, iar în punctele de trecere a frontierei de stat a României, de către poliștii de frontieră.”

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **alin. (1) se modifică** și va avea următorul conținut:

„Art. 109

(1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac direct de către polițistul rutier sau de către polițistul local, iar în punctele de trecere a frontierei de stat a României, de către polițiștii de frontieră. Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor de către polițistul local se fac cu respectarea dispozițiilor Legii poliției locale nr. 155/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

PROTECȚIA AVERTIZORILOR ÎN INTERES PUBLIC (LEGEA NR. 361/2022)

De Redacția Pro Lege

Actul publicat în Monitorul Oficial	Sumar
Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public (M. Of. nr. 1218 din 19 decembrie 2022)	Se constituie cadrul general în materia protecției avertizorilor în interes public.

În M. Of. nr. 1218 din 19 decembrie 2022 s-a publicat **Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public.**

Vă prezentăm, în cele ce urmează, cele mai importante dispoziții din respectivul act normativ:

Structură

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

CAPITOLUL II: Modalități de raportare și dispoziții comune aplicabile raportărilor privind încălcări ale legii

CAPITOLUL III: Raportarea prin canale interne de raportare

CAPITOLUL IV: Raportarea prin canale externe de raportare

CAPITOLUL V: Divulgări publice

CAPITOLUL VI: Măsuri de protecție, măsuri de sprijin și măsuri reparatorii

CAPITOLUL VII: Sancțiuni

CAPITOLUL VIII: Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 1: Domeniul de reglementare

(1) Prezenta lege constituie cadrul general în materia protecției persoanelor care raportează încălcări ale legii, care sau produs sau care sunt susceptibile să se producă, în cadrul autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat.

(2) Prezenta lege reglementează procedura de primire, de examinare și soluționare a raportărilor, drepturile și obligațiile persoanelor care efectuează raportări sau divulgă public informații privind încălcări ale legii, măsurile de protecție a acestora, obligațiile autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de

drept public, precum și persoanelor juridice de drept privat, drepturile persoanelor vizate, precum și atribuțiile autorităților competente.

(3) Normele speciale privind raportarea încălcărilor legii cuprinse în actele normative prevăzute în anexa nr. 1 se aplică în continuare. Dispozițiile prezentei legi se aplică în situațiile în care reglementările din actele normative enumerate în anexa nr. 1 nu conțin norme speciale cu caracter obligatoriu privind raportarea încălcărilor legii.

(4) Prezenta lege nu se aplică raportărilor privind încălcări ale normelor în materie de achiziții publice în domeniile apărării și securității naționale, în cazul în care acestea intră sub incidența art. 346 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

(5) Prezenta lege nu aduce atingere dispozițiilor privind:

- a) protecția informațiilor clasificate;
- b) secretul profesional al avocatului;
- c) confidențialitatea informațiilor medicale;
- d) caracterul secret al deliberărilor judiciare;
- e) normele de procedură penală.

(6) Prezenta lege nu aduce atingere dreptului lucrătorilor de a se consulta cu reprezentanții acestora sau cu sindicatele și nici normelor privind protecția împotriva oricărei măsuri prejudiciabile, determinate de astfel de consultări.

(7) Prezenta lege nu aduce atingere normelor privind autonomia partenerilor sociali și dreptul acestora de a încheia contracte sau acorduri colective.

Art. 2: Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică persoanelor care efectuează raportări și care au obținut informațiile referitoare la încălcări ale legii, într-un context profesional. În categoria acestor persoane intră, cel puțin, următoarele:

a) lucrătorii;

b) persoanele care desfășoară o activitate independentă, în înțelesul art. 49 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

c) acționarii și persoanele care fac parte din organul de administrare, de conducere sau de supraveghere al unei întreprinderi, inclusiv membrii neexecutivi ai consiliului de administrație, precum și voluntarii și stagiarii remunerați sau neremunerați;

d) orice persoană care lucrează sub supravegherea și conducerea persoanei fizice sau juridice cu care s-a încheiat contractul, a subcontractanților și a furnizorilor acesteia.

(2) Prezenta lege se aplică și persoanelor ale căror raporturi de muncă nu au început încă și care efectuează raportări prin intermediul canalelor de raportare interne sau externe sau divulgă public informații privind încălcări ale legii obținute

în timpul procesului de recrutare sau altor negocieri precontractuale sau în cazul în care raportul de muncă sau raportul de serviciu a încetat.

(3) Prezenta lege se aplică, de asemenea, persoanelor care raportează sau dezvăluie public informații privind încălcări ale legii în mod anonim.

(...)

Art. 12: Autoritățile competente

(1) Canalele externe de raportare sunt reprezentate de autoritățile prevăzute la art. 3 pct. 15.

(2) În situația în care, potrivit legilor speciale, competența de a primi și efectua acțiuni subsecvente revine autorităților prevăzute la art. 3 pct. 15 lit. a), raportările primite de Agenție se redirectionează, de îndată, către acestea, cu păstrarea garanțiilor privind confidențialitatea și integritatea. Autoritățile prevăzute la art. 3 pct. 15 lit. a) au obligația de a redirectiona către Agenție, de îndată, raportarea care este de competența acesteia.

(3) Agenția are obligația de a redirectiona, de îndată, raportarea în vederea soluționării și către autoritățile prevăzute la art. 3 pct. 15 lit. c), după caz, atunci când nu are competența de a examina și de a efectua acțiuni subsecvente. Redirecționarea se realizează cu păstrarea garanțiilor privind confidențialitatea și integritatea.

(4) Autoritățile prevăzute la art. 3 pct. 15 lit. c) au obligația de a redirectiona către Agenție, de îndată, raportarea greșit îndreptată. Agenția va redirectiona raportarea, în funcție de obiectul acesteia, potrivit alin. (3), urmând ca avertizorul în interes public să fie înștiințat despre aceasta. Redirecționarea se realizează cu păstrarea garanțiilor privind confidențialitatea și integritatea.

(5) Autoritățile prevăzute la art. 3 pct. 15 au obligația înștiințării avertizorului în interes public cu privire la redirectionare, în termen de 3 zile lucrătoare de la aceasta.

(...)

Art. 19: Divulgarea publică

(1) Avertizorul în interes public care divulgă public informații privind încălcarea legii beneficiază de protecție în cazul în care este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

a) a raportat mai întâi intern și extern sau direct extern, potrivit cap. III și IV, însă consideră că nu au fost dispuse măsuri corespunzătoare în termenul prevăzut la art. 17 alin. (6);

b) are motive întemeiate să considere că:

1. încălcarea poate constitui un pericol iminent sau evident pentru interesul public sau riscul unui prejudiciu care nu mai poate fi remediat; sau

2. în cazul raportării externe există un risc de represalii sau o probabilitate redusă ca încălcarea să fie remediată în mod eficace având în vedere circumstanțele specifice ale raportării.

(2) Sesizarea privind încălcarea legii prin divulgare publică se poate adresa presei, organizațiilor profesionale, sindicale sau patronale, organizațiilor neguvernamentale, comisiilor parlamentare sau prin punerea la dispoziție în orice mod în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii.

(...)

Art. 29: Raportarea nereală

Raportarea de informații privind încălcări ale legii, cunoscând că acestea sunt nereale, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 2.500 lei la 30.000 lei, dacă fapta nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să fie considerată, potrivit legii, infracțiune.

(...)

ANEXA nr. 1

ANEXA nr. 2

SECȚIUNEA 1: A. ACHIZIȚII PUBLICE

SECȚIUNEA 2: B. SERVICIUL, PRODUSE ȘI PIETE FINANCIARE ȘI PREVENIREA SPĂLĂRII BANILOR ȘI PREVENIREA FINANȚĂRII TERORISMULUI

SECȚIUNEA 3: C. SIGURANȚA ȘI CONFORMITATEA PRODUSELOR

SECȚIUNEA 4: D. SIGURANȚA TRANSPORTURILOR

SECȚIUNEA 5: E. PROTECȚIA MEDIULUI

SECȚIUNEA 6: F. PROTECȚIA RADIOLOGICĂ ȘI SECURITATEA NUCLEARĂ

SECȚIUNEA 7: G. SIGURANȚA ALIMENTARĂ, SĂNĂTATEA ȘI BUNĂSTAREA ANIMALELOR

SECȚIUNEA 8: H. SĂNĂTATEA PUBLICĂ

SECȚIUNEA 9: I. PROTECȚIA CONSUMATORULUI

SECȚIUNEA 10: J. PROTECȚIA VIEȚII PRIVATE ȘI A DATELOR CU CARACTER PERSONAL ȘI SECURITATEA REȚELELOR ȘI A SISTEMELOR INFORMATICE

ANEXA nr. 3

BUGETUL ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT PE ANUL 2023 (LEGEA NR. 369/2022)

De Redacția Pro Lege

Actul publicat în Monitorul Oficial	Sumar
Legea nr. 369/2022 a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 (M. Of. nr. 1215 din 19 decembrie 2022)	Se adoptă bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2023.

În M. Of. nr. 1215 din data de 19 decembrie 2022 s-a publicat **Legea nr. 369/2022 a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023**.

Vă prezentăm, în cele ce urmează, cele mai importante dispoziții din respectivul act normativ:

Structură

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1: Dispoziții generale referitoare la bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul asigurărilor pentru șomaj pe anul 2023

SECȚIUNEA 2: Dispoziții referitoare la bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2023

SECȚIUNEA 3: Dispoziții referitoare la bugetul asigurărilor pentru șomaj pe anul 2023

CAPITOLUL II: Responsabilități în aplicarea prezentei legi și dispoziții în gestionarea proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile

SECȚIUNEA 1: Responsabilități în aplicarea prezentei legi

SECȚIUNEA 2: Dispoziții referitoare la proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020, pe anul 2023

SECȚIUNEA 3: Dispoziții referitoare la proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, aferente perioadei de programare a Uniunii Europene 2021-2027, pe anul 2023

SECȚIUNEA 4: Dispoziții referitoare la proiecte cu finanțare din Planul național de redresare și reziliență al României, pe anul 2023

CAPITOLUL III: Dispoziții finale

Art. 1

Prezenta lege prevede și autorizează pentru anul bugetar 2023 veniturile pe capitole și subcapitole și cheltuielile pe destinații pentru bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj, sinteza bugetelor instituțiilor publice finanțate parțial din venituri proprii, precum și reglementări specifice exercițiului bugetar al anului 2023.

Art. 2

(1) Sinteza veniturilor și cheltuielilor bugetare alocate pe surse de finanțare, detaliată la venituri, pe capitole și subcapitole, iar la cheltuieli, pe părți, capitole și titluri, este prevăzută în anexa nr. 1/03.

(2) Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat, detaliate pe părți, capitole, subcapitole, paragrafe, respectiv titluri de cheltuieli, articole și alineate, după caz, sunt prevăzute în anexa nr. 2/03.

Art. 3

(1) Bugetul asigurărilor sociale de stat aferent sistemului public de pensii se stabilește la venituri în sumă de 111.502.131 mii lei, iar la cheltuieli în sumă de 111.502.131 mii lei la credite bugetare și de 111.522.133 mii lei la credite de angajament.

(2) Sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale se stabilește la venituri în sumă de 199.819 mii lei, iar la cheltuieli în sumă de 155.455 mii lei, atât la credite de angajament, cât și la credite bugetare, cu un excedent de 44.364 mii lei.

(3) Sinteza proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile și detalieră pe proiecte și programul de investiții publice pe grupe de investiții și surse de finanțare, detaliate, sunt prevăzute în anexele nr. 3/03 și 5/03.

(4) Sinteza finanțării programelor bugetului asigurărilor sociale de stat cu detalieră pe fișele programelor bugetare este prevăzută în anexa nr. 4/03.

(...)

Art. 6

(1) În anul 2023, în condițiile prevăzute de Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, ordonatorul principal de credite poate efectua virări de credite de angajament și de credite bugetare între titlurile și articolele de cheltuieli din cadrul aceluiași capitol sau de la alte capitole, după caz, în vederea asigurării plății la scadență a cotizațiilor și contribuțiilor la organisme internaționale.

(2) Ordonatorul principal de credite comunică lunar Ministerului Finanțelor modificările efectuate potrivit prevederilor alin. (1).

Art. 7

Sunt interzise virările de credite de angajament și credite bugetare între subdiviziunile de cheltuieli aprobate pentru sistemul public de pensii și cele pentru sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Art. 8

Sunt interzise virările de credite de angajament și credite bugetare între subdiviziunile de cheltuieli aprobate pentru sistemul asigurărilor pentru șomaj și cele pentru Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale.

Art. 9

Se interzice ordonatorului principal de credite să efectueze virări de credite de angajament și credite bugetare de la titlul 51 „Transferuri între unități ale administrației publice” al capitolului 68.04 „Asigurări și asistență socială” și al capitolului 80.04 „Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă” la celelalte titluri ale aceluiași capitol sau la alte capitole bugetare, precum și între alineatele acestui titlu de cheltuieli, după caz.

(...)

Art. 20

(1) Pentru plata drepturilor la domiciliul beneficiarilor, cheltuielile pentru transmiterea și achitarea drepturilor finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat se stabilesc prin aplicarea coeficientului de 1,1% asupra sumelor plătite.

(2) Pentru plata drepturilor la domiciliul beneficiarilor, cheltuielile pentru transmiterea și achitarea drepturilor finanțate din bugetul asigurărilor pentru șomaj se stabilesc prin aplicarea coeficientului de 1% asupra sumelor plătite.

(3) Cheltuielile stabilite prin aplicarea coeficienților prevăzuți la alin. (1) și (2) se suportă din bugetul din care se finanțează drepturile respective.

Art. 21

Tariful pentru un talon de plată la domiciliul beneficiarilor, în situația în care aceștia au optat pentru plata în cont curent sau în cont de card, este de 2,15 lei și se suportă din bugetul din care se finanțează dreptul respectiv.

Art. 22

Se autorizează Ministerul Finanțelor ca, la solicitarea ordonatorului principal de credite, să introducă pe parcursul întregului an, în bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor pentru șomaj, după caz, fișele de investiții aferente poziției „C - Alte cheltuieli de investiții” în programul de investiții publice anexă la buget, cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate.

(...)

Art. 24

Anexele nr. 1/03-5/03 și nr. 1/04-6/04 fac parte integrantă din prezenta lege.